

Brief van de Armoedecoalitie Utrecht aan leden van de gemeenteraad, 22 november 2024

Geachte raadsleden en woordvoerders Werk en Inkomen,

In de commissievergadering van 28 november aanstaande spreekt u over het in goede banen leiden van het afschaffen van de U-polis. Op dit moment is het proces van afschaffing in volle gang. Het brengt veel vragen en zorgen teweeg onder bewoners. Getuige ook de grote hoeveelheid mensen die op het eerste spreekuur afgelopen woensdag afkwam. Het is erg belangrijk om bewoners zo goed mogelijk te informeren en de capaciteit bij de spreekuren maximaal op te hogen, zodat iedereen die een vraag of zorg heeft over de U-polis, met aandacht en deskundigheid geholpen kan worden. Graag vragen wij jullie aandacht hiervoor.

Hiernaast vragen wij aandacht voor de **dubbele premie die mensen moeten betalen in de maand december en de gevolgen daarvan**.

Wij zijn de gemeente zeer erkentelijk voor de handreiking om een voorschot te geven en dit gespreid over 6 maanden terug te betalen. Desondanks bereiken ons vanuit het veld veel zorgen over de dubbele premie en de voorschotregeling. Zowel van ervaringsdeskundigen, belangenbehartigers als van professionals (sociaal raadsleden, buurtteam medewerkers, schuldhulpverleners).

De signalen zijn:

- **De termijn regeling is niet voor iedereen een oplossing.** Als een echtpaar 400 euro premie in 6 maanden moet aflossen heb je het over 66 euro per maand. Dat is een behoorlijk extra uitgaaf op een bijstandsuitkering. Veel mensen kunnen dit niet betalen. Want de bijstand is al het minimum. En de laatste tijd door de hoge lasten enorm krap.
- Het leidt tot **stress en zet de financiële situatie van bewoners verder onder druk.**
- Het voorschot is feitelijk een **kleine schuld**, waarvan we in Utrecht juist zeggen 'we willen zo min mogelijk kleine schulden creëren'.
- Als er al een andere betalingsregeling loopt ontstaat het risico op **stapeling van schulden**.
- Op deze manier wordt mensen de **mogelijkheid ontnomen om de hoognodige reserves op te bouwen** voor onverwachte uitgaven.
- Als mensen de afgelopen jaren hard gespaard hebben en erin geslaagd zijn om een paar honderd euro reserve op te bouwen voor onverwachte uitgaven, is de dubbele premie de onverwachte uitgave. Is dat wat we willen?
- Het **voorschot aanbod is niet actief gecommuniceerd naar de U-polishouders** met een W&I-uitkering. Waardoor de kans reëel is dat niet iedereen die er gebruik van zou willen maken dit weet.

Om de te verwachten problemen zo klein mogelijk te maken is er veel extra inzet nodig van sociaal raadsleden, buurtteammedewerkers en schulddienstverlening. Het leidt tot veel uitvoeringscapaciteit.

De gekozen **oplossing strookt niet met de beleidsuitgangspunten en werkwijze** in Utrecht, namelijk: stresssensitief werken, kleine schulden zoveel mogelijk voorkomen en bewoners stimuleren om te sparen.

Er is een alternatieve oplossing voorhanden. Deze **kan heel simpel zijn**: als de premie over de maand december niet wordt ingehouden op de uitkering, ontstaat het probleem niet. Dat geeft rust en minder stress, bespaart veel uitvoeringscapaciteit, voorkomt een grotere toeloop van schulden door de dubbele premie. De kans is reëel dat deze oplossing net zo duur is als de gevolgen van het niet regelen.

Wellicht kunnen deze frictie / preventiekosten betaald worden uit de reserve armoede en schulden. Juist omdat het extra schulden voorkomt.

Wij vragen jullie daarom om de premie over de maand december niet in te houden op de uitkering zodat deze 4000 mensen geen (extra) schuld krijgen.